

A. 1489

Lillekimbukene.

Lunnenud ja kirja pannud

J. Järw.

Esimene pihutäis 29 öies.

Tartus, 1873.

Trükkitud H. Laakmanni juures.

A. 1489.

Lillekimbukene.

Luulenud ja kirjja pannud

J. Järw.

Esimene pihntäis 29 öies.

Tartus, 1873.

Trükkitud G. Laasmanni juures.

Lillemor

Printed and published

J. J. J.

zensuri poolest lubatud. — Riigis, 11. Oktobris 1873.

Printed, 1873.

Printed and published

Teretamine.

Puistas kõrge kuldne päike
Laenetates laiale
Kevade a'al oma läike
Mulla musta mättale.
Hakkas sääl siis die=elu
Liigutama lahkestes;
Silmitsetes lisseladu
Tärfas õrnalt ülesse.
Warssi mullamätta otsas
Die lõhn end' lehwitas:
Warssi lahkes lillemetšas
Mättas bösel uinistas.
Silm end' sinna pääle heitis,
Mõtles, — waatas waisfelte.
— Nõder läsi murdis, — leitis
Mõned nendest kimbusse.
Argsel sammul see nüüd astub
Sinu ette, Isamaa,
Häbelikult, enda palub
Wastawõtta, waadata.
Lillekimbukene, lenda
Ülle kõige Isamaa!
Puista magust lille lõhna
Gesti südametesse!

Jälle õitswad.

Siin, kus kanged külmad tuuled
 Ahkasiwad üle maa
 Dits'wad jälle diekesed
 — Argset, õrna iluga;

Siin, kus nutsid süüta silmad
 Raskeid walu pisaraid
 Jälle lahkest lehyitawad
 Sonne-tiivad üle meid.

Kange tuulte turtsumised
 Kes on pannud paeltesse?
 Mustad mulla mättakesed
 Kes on saatnud sugule?

Silmameest on sigitatud
 Hülg'was ehtes maa, mis must;
 Kõrge käsi kütkestanud
 Winge tuulte turtsumist.

Kus jäänud?

Kus jäänud palepuna
 Sul, õitsew dieke?
 Kus? ütle! Muidu mina
 Ei saa end' rahule.

Kes silmast läiget joonud

On sinul rohkeste?

Kes kortsus-kulmu toonud,

Oh roos, on sinule?

Kus jäänud kõik su ilu

Nii ühekorraga?

Oled kas päik'se wilu

Rängaste kartnud sa?

Nii noormees aedas istus

Rüüsis üht roosikest. —

Roos nõdralt nuppu tõstes

Ütles tal haledast:

Päikese wilu, sõber,

Ei rängast' karda ma.

Ra böde külm, kui nõder,

Ei tee mull' wiga ta.

Sa aga seda tea

Et ilm on surelik.

Waat! Närtsitab meid pea

Siin elurägastik.

Üks tuulehoog, mis winge,

Mind ülewarjatas;

Ta puhk' mine, mis kange,

Mind ilust lagestas.

Veel raskem on.

Oh Gestimaa! kui Sinu peäle mõtlen,
Siis raskes waimu walus ma end' wäänlen;
Sügawast rinnapõhjast paksult tõuswad
Mul mustad pilwed, pikalt mööda lendwad.

Shtades tihti üksi ümbre kõnnin
Ma Sinu pinnal, südames Sind kannan;
Rahuta olen pea igal tunnil
Ma kõigis paikus Sinu kangel sunnil.

Sest Sinu möödanik, mis hirmus, raske,
Seisab mu waimus selgest', saa ei laske
Ma iial teda omast meelest ära,
Ka siis ei, kui on lõpnud pääwa fära.

Ei hülia enam.

Kui olin noores lapsepõlwes
Ma eluradal rändamas;
Kui külawainul tõiste hulgas
Palge mul roosil punetas;
Su siis mind armu-wõrku püüdis
Üks lahke, lõbus piigale;
Ta armas film ja palge leitis
Külge mind endal' kindlaste.

Ma enne, kui veel lapsepõlvest
 Jõudis ta läbirändada;
 Enne kui arm võis kätewartest
 Meid altari ees siduda:
 Enne ju leidsin pisart weer'wat
 Mul filmast sagesi' palgesse;
 Enne ju tundsin rindus võrvat
 Üht walutükki raskeste:

Sest winge tuulewuhin puhkus
 Mu õit'wa väekese pääl.
 Ta närtsis. — Armutuli kustus
 Ta rinnapõhjas. Pehme hääl
 Ei hüüa enam magustaste:
 Mu peig! sind kannan südames!
 Ta sini filmis armu-kaste
 Ei hüilga enam helduses!

Müüid mõõra'peiu pehmes hõlmas
 Mu närtfind õis on hingamas.
 Jah! pehmes kül! ometi külmas,
 Kus armutuld ei ellimas.
 Nii hingab pikas võse unes
 Mu arm sääl musta süle sees!
 Kuus jalga pääl pool teda nuttes
 Väänlen ma walus, silwarwees!

Kas tahat, ehk ei.

Waat! Koosile kuis punades
 Sitseb sääl hiilg'wa ilu sees!
 Ta õilmekefed ilusad
 Kuis magusaste lõhnavad!

Aga, oh! warssti leiad sa
 Ta filmas nuttu pisara:
 Hiilgawast ilust lages'tud
 Ta õilmed on ja — närtsinud.

On sinu sõrm kas süüdlane
 Et närtsinud ta ellake?
 Ei! tuule hood ja külmad böd
 Tegiwad tema juures tööd.

Siis mõista sa et meiega
 On lugu just niiamuti.
 Kas tahad ehk ei; — warssti sa
 Saad surmasüles närtsiima.

Sest aega kalliks pea sa,
 End' tema hõlmas ehita!
 Kas' rinna põhjas võtseda
 Arm, õigus, häädus iluga!

Ei ole nii.

Mis sa nüüd kaebab sääl ometi,
 Oh söber, nii nutuselt
 Et „ilm“ on kurjust täis kaelani;
 — Dled sa siis päit'se päält? —

Ah, wäänled „waeneke“ sügawas
 Pimedada haudade sees,
 Kelleisje — arwad — käib wedamas
 Sind „kuriilm“ kiusades.

Wõi kuriilm?! Ei ole nii, wend.
 Waat! kaewab keelmata sääl
 Su enda „käeke“ sügawaid
 Haudu su radade pääl.

Su enda „jalake“ kiireste
 Ka kannab kui tiiwu pääl
 Kõbe sind nendele põhjasse,
 Kurjast' sääl kaebab su hääl.

Su sulle, oh hing!

Õn sull', oh hing! kui walu-waip
 Sind saagedaste warjatab!
 Õn sull'! kui maapind pisaraid
 Soob sinu filmast walusaid!

Õn sull'! kui tihti huuletes
 Sul kibe nut on weerimas!
 Õn sull'! kui waikseis kohtades
 Käid üksi olles õhkades!

Õn tõsi kül et õnnetee
 Läheb neist märkeist kõrwale;
 Õn tõsi ka, et nende al
 Õn hiilgab kuldseft — sügawal.

Õn sull', oh hing! kui lahetsus
 Pihais ja mustais riites
 Su rinna põhjas sügawas
 Tööd tarvilist on tegemas!

Õn sull'! kui kuuled selgeste
 Kuis „teejuht“ rindas rängaste
 Rät kohtunifult langetab
 Su pihta ja sind maenitseb!

Ja näitab kül ehl sinu tee
 Päält-nähes hiilgam, tasane:
 Õn süski su jalg ekfinud
 Ja mustal radal sammunud.

Õn sull', oh hing! kui tunned sa
 Igal a'al seda waluga!
 Õn sull'! kui rõhub sageste
 See tundmine sind põlwile!

Õn sull'! kui ristis kättega
 Ülesse waikselt waatad sa,
 Paludes: Issa! andelsta,
 Mis patustanud olen ma!

Ja tuleb tund, kus sinu rind
 Ei tulsu enam, kül siis sind
 Siit püha ingli pehme tiib
 Hiilgawa õnnemaale wiib.

Ehi!

Ehi! ehi! ellake,
 Noor ja nägus neiuke!
 Ehi! ehi! aea tiib
 Aastaid lend' des mööda wiib!

Lilleke ja tütarlaps
 Lähab warsi wanemaks.
 Mõlemaist siis waataja
 Astub mööda — wiitmata.

Selle ehi, ellake,
 Noor ja nägus neiuke!
 Ehi! muidu öösewaip
 Päik'se tõusu pikendab.

Jääd sa armu hõlmata
 Elurada rändama,
 Pisaraid siis nutab film,
 Maitseb mõru kõik maailm.

Ehi! ehi! ellake,
 Noor ja nägus neiuke!
 Ehi! ehi! aea tiib
 Aastaid lend' des mööda wiib!

Aga ära sõbrusta
 Uksusega kurgil ja —
 Uksus joodab sagedast
 Sõpra sapikarikast.

Sinu ehte, ilusust
 Olgu truus, tõsidus.
 Tasandust ja tarkust ka
 Võtta kalliks pidada.

Sigus, heldus, alandus,
 Kannatus ja kasiinus,
 Puhtus, arm, rõõm, wagadus
 Elagu sul südames.

Ole usin igas töös,
 Lõbus, lahke sõna sees;
 Kindel, kõikumata meel
 Suhtigu sind eluteel.

Kui nii oled, ellake,
 Ehtinud end', neiuke:
 Kõl siis mitmeis rindades
 On on sulle õitsemas.

Aga ära lase ja
 Sial enda efsita':
 Ühe armu kaenlasse
 Langeta end' kindlaste!

Ehi! ehi! ellake,
 Noor ja nägus neiuke!
 Ehi! ehi! aea tiib
 Aastaid lend' des mööda viib!

Wikat laialt lõikab.

Rahurüüd
 Rammetuid —
 Üksi kas ta kattab,
 Musta hõlma mattab?

Nutja silm,
 Ingli sõrm
 Üksi kas sind rõhub
 Kinni, kuiwaks pühib?

Õhajaid? —
 Kannab neid
 Üksi kas siit ära
 Rahu-ingli õla?

Wägema
 Woliga
 Wikat laialt lõikab,
 Oma oja nõuab.

Tahmata,
 Waluga
 Lang'wad õiti'wail päewil
 Palju tema löögil.

Wägewad? —
 Waljud n'ad
 On küll, aga lang'wad
 Tema ees kui lilled.

Edasi!

Edasi! edasi!

Kindlast' õigeid radasi

Astu, Gestirahwas, julgest'

Kõikumatas meeles — kõrgest

Kaitserikka käre al!

Dö Sul must on mööda läinud,

— Walgus' ingel wõõrsil läinud

Muremustal Maarjamaal!

Edasi!

Edasi! edasi!

Kindlast' õigeid radasi!

Waat! waat! walged, pehmed tiivad

Sinu üle lehitawad,

Katwad n'ad ja kaitšwad Sind!

Armastates hõlma wõttab,

Ut sull elu-jõudu annab

Priius, walge taewa lind!

Edasi!

Edasi! edasi!

Kindlast' walgus' radasi!

Aasta sadades küll ist'sid

Baigal pimeduses, kandsid

Känka risti rindadel!

Aga, on nüüd purustatud

Sinu ahel, Sulle toodud

Abi ingli tiiwadel!

Edasi!

Edasi! edasi!
 Kindlast' õigeid radasi!
 Truust omaks toeks võtta
 Üht' meelt põhjaks, enda katta
 Õigusega ausaste!
 Sulgest', aga ettevaad'tes,
 Kaljukindlas mehe meeles
 Astu õigeid radasi —
 Edasi!

Kadunud!

Kes se on, kes minu rinda
 Kängast' võtnud rõhuda?
 Mis see on, et mullapinda
 Rastan pisaratega?

Kes see on, kes minu aead
 Tihti kena kalmu pääl?
 Mis see on, et sääl siis laeab
 Waikne hale nuttu hää!

Kes see on, kes unes võise
 Seisab minu silma ees?
 Mis see on, kui lähan töösse,
 Närtsiib jõud mul kätte sees?

Kuulge! kadunud mul kenam,
 Kallim kõige ilma pääl!
 Kadunud! Ei laula enam
 Armastusest tema hää!

Kadunud! Müüd magus sõna:
 „Mu peig!“ iial ei helise!
 Kadunud! Ei palgepuna
 Noosi ilul õilmitse!

Kadunud! Müüd tema käsi
 Mind ei enam tereta!
 Kadunud! Müüd ükski ast
 Rõõmustada mind ei saa!

Rängas, mustas mure fuues
 Wäänlen ma nüüd päawal, ööl,
 Sest ta fuju on mu juures
 Ülewafel ime tööl.

Laps ja tema tundmata sõber.

Õilmerikkal õits'wal aeal
 Woolas lind'de laulu kaeral
 Waisfelte üks jõeke
 Läbi lahkeist lepikutest,
 Üle haljaist heinamaadest
 Mere laia laenetesse.

Suikades laps rõõmsal häälel
 Rõndis tema kalda äärel
 Üksi, — noor ja nõder ta. —
 Noppis õits'waid õiekest
 Tema käsi, woolas west
 Waisfelt, aga rutuga.

Waatas ta siis wetemängi,
 Nälaneitsi niisket sängi
 Kuis ta lenast' kuhises.
 Laened päilse paistest läiksi'd
 Kaerdes oma hõlma näitsi'd,
 Woolasivad wulistes.

Walgeid westroosilesti
 Riigutas sääl laen'te lästi
 Üles', alla ellaste.
 Armsast' naeratades nemad
 Rõõmsast' ridas tantsisivad
 Wetewoodeis waikselte.

Imeigatsus nüüd rindas
 Lõusis lapsel; jõe pindas
 Tahtis ta ka liikuda. —
 Laen'test kuldne kiigulene,
 Roosikeste tantsimine
 Hüüdis teda armuga.

Wõttis ta siis pärjakese,
 Laskis teda laenetesse
 Otsast kinni hoieldes.
 Kuldseis woodeis waikselt kiikus
 Pärjakene, lahelt liikus
 Rõõm ta lapse südames.

Hüüdis ta nüüd: „Sõelene,
 Kuldseist laen'test kiigulene,
 Wõtta mind su woodeisse!
 Weeri waikselt woolaw west,
 (Ellestambulene.)

Riiguta mind laen'te käsi
 Omas hõlmas armsaste!

Ehmataw sääl hääle kõla
 Karjatas ja laen'te öla
 Mikutas end' naerat' tes.
 Must nüüd pilwe päilest mattis,
 Laente hiilg'mist finni kattis,
 Koledust sääl külluses.

Warsi wistas woolaw west,
 Külma ja lahke laen'te käsi
 Sme-nähtust kaldale.
 Lilled seda nähes nutsi'd
 Linnud laulu lõpetasi'd
 Wuhises tuul waitsette.

Laps, kes ilda sammul sirgul
 Rõndis mäelpool punapalgel
 Seis's sääl sõbrast surmatud,
 Nähti pihus närtsimata
 Pürg taal, aga palmistaja
 Oli ise närtsinud.

Mitspärast?

Mitspärast oled, süda,
 End mustaks määrinud?
 Mis asi ehl mis häda
 Sind ärawärwinud?

Kui jooksin lapsepõlmes
 Gluteel hõiskades,
 Siis olid ilu õilmes
 Ja puhtas õiguses.

Ah, sirgeil puudel murdnud
 Tuul ladwad kõveraks:
 Nii elu on ka muutnud
 Sind, süda, mustemaks.

Enne, kui ööse hõlma.

Enne, kui ööse hõlma
 Hingama heidat enda
 Kuula ja teraselt,
 Mis rindus „lohtumõistja“
 Ja hiilg'wa teera'a näit'ja
 Sull' kadund pääwast pajatab.
 Ja kuuled kui ta hääle
 Raebawat enda pääle
 Kareda sõnaga:
 Siis põhville end' heida
 Ja palmes waltfjelt waata
 Kõrg' Isa hiilg'wa troonile.

Kuld tähed, kuis n'ad waat'wad
 Siis su pääl, armsast' saatwad
 Und sulle magusat!
 Üks õnnis tundmus täidab
 Rahus su rinda, wistab
 Tema päält kivi kõrwale.

Weel pehmes une rūpes
 Su palgel naeratahes
 Rahu, rõõm lehwitab.
 Inglise pehmed tiivad
 Sind ellast' warjatawad,
 Sa hingad õnna rahu sees.

Sull' kuldseid riideid —

Waat'! killele kuis oma nuppu
 On päil'se poole painutan'd,
 Kes teda kuldse käega ruttu
 On hiilg'was ilus ehitand!
 Waat'! kuis ta waatab wäsimata
 Armsaste tema palgesse!
 Waat'! kuis ta õilmekesed ilka
 Soowad säält ilu ellaste!

Ja tallawad kui tormid tuuled
 Ja õrna rinda raskeste:
 Ka siis t'al naerul seiswad huuled,
 Silm waatab päil'se põuesse.
 Aga kui oma musta hõlma
 Dö teda wõtub wajuta':
 Siis latab linni enda silma,
 Ei taha ta pääl' waadata.

Oh, süda! sinu pääle ilmas
 On paistmas ka üks päikene,
 Ja tema puhtas, pehmes hõlmas

Ehteid ka küll on sinule!
 Aga, miks wihlat sa siis teda? —
 Miks waatab ta pääl' kurjaste?
 Miks jookset ta eest warjul?
 Kas saadab ta ehl' sinule?

Ei! ehitab sind ilusaste
 Kui peigmees oma armulest!
 Mõnd' kord' küll waatab taredaste
 Ta film, — on pühas kurjusest. —
 Sull' kuldseid riideid ümbreleidab
 Ta lumewalge käega!
 Au-pärga sulle pähä heidab,
 Mis hiilgab üle ilma-maa!

On temal nimi: „õigus.“ Kõrgest
 Kõlab see üle ilmade!
 Oh lase, lase tema walgust,
 Sa süda, enda ehitä!
 Ja alandlikult enda palget
 Ta paiste alla painuta!
 Joo tema rinnast ilu, ehted
 Sa igal aeal himuga!

Aga kui elu tuuled tormid
 Su pääle, süda, puhuvad;
 Kui ähwardajad pilwe riinkad
 Pää lohtas mustalt leerlewad;
 Siis püüa ilka nende wahelt
 Su pääl'se pääle waadata
 Ja ära wäriise, saab kõrgelt
 See wägew waim sind aitama.

Ja püüab öö kui oma hõlma,
 — Dö — ülekohus armsaste
 Sind, süda, varjutada: sinna
 Siis ära lange üle!
 Ta eest sa oma palget varjap
 Olgu küll armas tema hääl!
 Tee, süda, nii! siis ikka nääd sa
 Hülgamas õigust tema pääl.

Häda mulle!

Häda mulle! Cestimaa, kui Sinu
 Ikka südames ei tanna ma!
 Häda mulle! kui pala minu
 Kind Su wasta rohke armuga!

Häda mulle! kui ei minu mõttes
 Mõlgu Sina igal päawal, ööl!
 Häda mulle! kui ei kindmalt tõttes
 Sinu kasuks ma ei ole tööl!

Surma hirm ja were-higi tulgu
 Minu pääle hirmsa waluga!
 Kui ei armutuld mul silmis wälgu
 Sinu wasta, lallis Cestimaa!

Mis see nüüd oli?

Mis see nüüd oli, mis mu wasta rinda
 Noor neiu wiskas ümbepöördes enda?
 Oh, ime! mis see ometi t'al oli,
 Mis minu pääle pehmest' — raskest' tuli?

Kui taewa sini selgus ta end' näitis,
 Mu rinda ime-tundmusega täitis;
 Kui kewadine päit'se wägew walgus
 Ta wälgu lennul minu pääle langes;

Kui kuldne koidutäht ta uhkest' hiilgas,
 Särawaid sädemeid mu pääle puistas.
 Rendest mu rind tui pisse löögist pöras
 Ja wastutawast tulefirest säras.

Mis see nüüd oli, mis mu wasta rinda
 Noor neiu wiskas ümbepöördes enda?
 Silm, film, mis sätendawas armutules
 Ilmfustumatast minu wasta palas.

Sittewal kewadel.

Öit'wal ilusal kewadel,
 Eha punaja paistusel
 Kuulsin ma sirgedast saarikust
 Lahkedat laulude liikumist,
 Smelist wiiside weerimist.

Kes see laulis sääl linnuke,
 Hiilg'wa sulgine iluke,
 Mesimeeline marjake?
 Kes see kullus sääl kullake,
 Kulda keelela kallike,
 Hõbe häälela ellake?

Laulis, laulis sääl linnuke,
 Kõõrutas kuldane kanake,
 Lõõritas hõbene lõõke;
 Kas kis laulu ta laitmata,
 Weeritas wiisi ta wiitmata.

— Laulis, laulis sääl lapsuke,
 Ennest õilmitsew õiele,
 Kõõmu rajade roosike,
 Sätendam sini silmale,
 Puna palgine piigake,
 Neiu nägus ja noorele.

Mis ta sääl kõõrutas kanake?
 Mis ta sääl lõõritas lõõke?
 Mis ta kullus sääl kullake,
 Kulda keelela kallike,
 Hõbe häälela ellake?
 Mis ta laulis sääl linnuke,
 Hiilg'wa sulgine iluke,
 Mesimeeline marjake?

Laulis ta taasiku kirjama,
 Saariku sirgeda särama,
 Metsa aluse hiilgama,
 Metsa ladwa ja läikima,

Ööse pimedust pagema,
 Umbrelist loledust kaduma,
 Tuule wuhamist waifima,
 Öhtu õnnest ja ellima.

Mis ta laulis sääl lapsuke,
 Õnnest õilmitsew öiete,
 Röömu rajade roosite,
 Sätendam sini silmate
 Puna palgine piigate,
 Neiu nägus ja noorele?

Laulis mu südame sulama,
 Rinna-põhja ja palama,
 Meeled, mõtted ja mõlkuma,
 Silmad saariku shtima;
 Laulis mind kiireste löndima,
 Saariku' sirgeda' sammuma,
 Linnukest ligemalt luurima;
 Laulis ta ligi mind endale,
 Salaja samlese sängisse,
 Armul'se pehmeda hõlmasse.

Rinna õitsendus.

Heitsin enda ööse hõlma
 Waifsel öhtul hingama,
 Rāgin unes oma rinda
 Lulleist õit'wat iluga.

Kulbne pisarate paljus
 Hiilgas nende nupudes,
 Särades neid vägem walgus
 Dõse hõlma ilustas, —

Kallis hais armsaste tõusis
 Nende õilmist ülesse,
 Onsa tundmusega täitis
 See mu rinda rohkeste.

Woodi ääres walgeis riideis,
 Mu pääl' waisfette, um silua?
 Seisis ingli ilususes
 Lahke tütarlapsute.

Mii sagedast.

Mii sagedast', kui oma laste pääle
 Waatab Sa, püha hiilgaw Gestimaa,
 Siis kuulen ikka nuttes ma Su hääle
 Kõlawat kõrges waisfett, waluga.

Nään läil'wais laenetes ma alla lang'wat
 Su Silmast raskeid walu pisaraid!
 Ja palge pääl' Sul paksu pilwe lend'wat,
 Mis seletab mul mõlteid sügawaid.

Mul ööd tui pääwa —

Mul ööd tui pääwa mõttes mõlgub
 Üks sõna, see on: isamaa.
 La wasta armutuli walgub
 Mul silmis soovimisega:
 Oh oleks Sul ja õnne pääwad,
 Kus latten'd rumaluse paelad!

Kui võiksin, siis ma sääksin päha
 Sull' hiilg'wat auu kroonilest!
 — Ei taha kuulda, täada, näha
 Ma muust, tui Sinu täiuselt.
 Aga, oh! — pean sagedaste
 Su nõtrust tundma walusaste!

Kuis on Su laste lugu, keda
 Kannad küll armjast' süle sees?
 Käib igaliks neist oma rada,
 Kus eesmärk „mina“ hiilgab ees.
 On siiski nemad omas mõttes
 Rest õige tee pääl lönd'mas tõttes.

Sa, raske pisarate sadu,
 Keda ma nutnud waluga,
 Ehita minu kätte radu
 Ditsewa õie iluga!
 Et lille lõhna lehwimises
 Ma tunneks rõõmu raskest tujus.

Kallis süda.

Nägi laps lord õits'wat õues
 Sluust, õrna õielest.
 Murdis teda. Tuppä tuues
 Rõõmustas end' südamest.

Pikemalt kui teda waatles
 Käes hoides ellaste,
 Nägi siis, kuis pisarates
 Tilkus laste rüüpeste.

Walurikkas ehmatuses
 Käsi t'al siis wäriſes.
 Mõtles ta: Müüd tunneb nuttes
 Õis suurt walu haawades.

Palus ta siis: Diekene,
 Anna andeks minule!
 Täadmata, oh ellakene,
 Tegin walu sinule!

Kui ei andnud õis t'al wastust
 Behmet ega laredat,
 Lundis ta siis rinnus rastust
 Rangemals weel lastawamat.

Nuttes wiimaks teda lundis
 Tema lännu kõrwale;
 Behmeste suud temal' andis,
 Istutas siis mullasse.

Pea oli päike joonud
 Die puhtaks pisar'test.

Mõtles laps siis: Müüd on saanud
Terweks tema haamadest.

Uga warssi wajuš maha
Sie nartsin'd nupuke.
Seda nähes lapse leha
Nartsis ta kui diele.

Tõuse üles!

Tõuse müüd üles võse hõlmast,
Kus kaua oled hinganud!
Ja pese palge puhtaks tahmast,
Mis möödanikul määrdunud!

Küllalt ju oled jema rinnal
Kas' unesürmas suitunud!
Küllalt ju oled mustal radal
Kasta sadades sökkunud!

Küllalt ju waimulõõgas peetud
Oled sa lõuna laenetest!
Küllalt on sõrnewaral meetud
Sind, nagu nõtra lapsufest!

Tõuse siis üles! kogu! kaswa!
— Saa meheks! — Ole õiguslik!
Käi hiitlg'wal radal! Chi enda,
Sa — Kalewide kaswandil!

Kui oled leidnud meelelist.

Kui oled leidnud meelelist,
 Oh süda, endal armuteist;
 Kui õnne õilmed ilusad
 Hülgades su pääl võtsevad:

Siis teda kalliks, armsaks ja
 Oh pea, pea liilmata!
 Kas olgu küll kord kare ta,
 Kui film on selge, — armasta!

Ja hoi, hoi oma keelt
 Et see ei loorma tema meelt!
 Kui iial võid, siis ära sa
 Ei teda mitte kurnasta!

Waat! viele kuis hülgades
 Silmitses armsa ilu sees!
 Kas jääd'walt? Ei! ei! warssi nääd
 Sa nuttes teda närtsiwat.

Warssi ta tuleb tunniste
 Kus sinu hülgaw armute.
 Kes võttes vie iluga,
 Närtside lähab hingama.

Ja kui on tundnud tema rind
 Su pärast kurbust mõnda kord,
 Siis rasked walu pisarad —
 Su filmist alla woolawad.

Üks hirmus raske hinge piin
 Waewad sind üksi olles siin,

Kuni sa hana rüpesse
 Ka hing'ma lähad waikselte!

Sest teda kalliks, armsaks sa
 Oh, pea, pea liikmata!
 Kui iial wõid, siis ära sa
 Ei teda mitte kurwasta!

Su hõlmas, õitsew isamaa,

Su hõlmas, õitsew Isamaa,
 On minul armas hingada!
 Su õht mul õnne lehwitab
 Ja ilu õilmeid õitsetab!
 Su lind'de laulud lahkedad
 Mu rinda rõõmust täidawad,
 Oh Isamaa!

Su hõlmas, õitsew Isamaa,
 On minul armas hingada!
 Su metsad ehtsad, ilusad
 Mul kõrgeid kõnned kuhawad,
 Su wainud, haljad heinamaad
 Kuis armsaste n'ad õitsetawad,
 Oh Isamaa!

Su hõlmas, õitsew Isamaa,
 On minul armas hingada!
 Su järwed lahkest' laenewad
 Ja jõed waikselt woolawad!

Su diekesed ilusad
 Kuis magust lõhna lehlakwad,
 Oh Isamaa!

Su hõlmas, õitsen Isamaa,
 On minul armas hingada!
 Sa helbe, rikka läega
 Mind toidad, katad armuga!
 Ja wiimaks oma rüpesse
 Mind uinutad Sa ellaste,
 Oh Isamaa!

Miks õigad haledaste?

Miks õigad haledaste,
 Mu hülgaw armuke?
 Miks waatad walufaste
 Sa ümbre endale?

Miks langeb laenetates
 Weriseid pisaraid
 Su silmist? Leina riides
 Miks nään ma ilka Sind?

Kül mõistan Sinu mõteid,
 Mu hülgaw armuke!
 Kül kuulen Sinu kõneid,
 Mis ait'wad arule!

Su ilustajaid ehteid
 N'ad ärawõtsiwad!

Sull' palju walu, wermeid
N'ad süüta saatsiwad!

Pääst õnnepärga wõtsi'd
Sul ära hõiskades!
Pimedas' hauda matsi'd
N'ad seda — igawes.

Üht ränka risti rinda
N'ad Sulle säädswad!
Ja waga were hinda
Su kääst n'ad wõtswad!

Aga kus tagawara
Jäie Sul, armuke?
N'ad jagaswad ära
Seda kõik endaille!

Selle, arm õöl kui pääwal
Nutad Sa waluga!
Su pehme rinna najal
Ka selle nuttan ma!

Siis lannata! Jää kindlaks!

Kui siin sind mitmed armsad hääled,
Oh süda, püüdwad meelita,
Kui mitu tuhat pehmed keeled
Tahtwad sind sõbraks sõlmida:
Siis ära, ära lohe kiida
Enda ei õnnelikuks sa!

„Jah!“ üteldes ka ära wiida
 Sa oma aega nendega!
 On sagedaste roosipõõsas
 Kül libuwitsa walu saatmas
 Täadmata süüta sõrmele.

Ja tunned sa et nende teera'al
 Ei hiilga õigust otsa ees;
 Tunned et „iseni“ on nendel
 Ellast' armast'tud peremees;
 Siis wäsimata nende wasta
 Oh wõitle, wõitle kindlaste!
 Et iial ei saa sinu jalga
 Panna n'ad oma paeltesse!
 Pandud sul hiil'wa teejuht rinda
 Näab nuttes ta su silmas pinda.
 Oh kuule tema kutse häält!

Kõik naljatust ja naeru põlga
 Sa huultes endal igal a'al!
 Ka rõõmudele pööra selga,
 Kui sündin'd n'ad ei hiilg'wal ra'al!
 Käi kindlal sammul oma rada,
 Kus eesmärk „õigus“ hiilgab ees!
 Paeluta surma-ussi, keda
 Sa kannad enda rinna sees!
 Ja walwa, walwa et ei leia
 Kõrkus su laenlas asend, hoia
 Alandust ehteks endale!

Aga oh, ära iial põlga
 Sa ränd'jaid radas mustemas,

Waid armastuses anna enda
 Neil' paistwaks küünlaks pimebas!
 Ja pakub kui sull' tööde palgaks
 Radedus ränka kiusu kät,
 Kes suure walus, ahastuses
 Sind koormab, imeb silmast wet:
 Siis kannata! jää kindlaks! waata
 Tähte pääl' palwetates, wõtta
 Säält jõudu koorma kandmiseks!

Villeteimbuteje pakumisel.

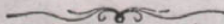
— Seisan hõje waipa warjul
 Rahisewa metsa keskel.
 Kõrgest kuld tähed säält waat'wad
 Armsast' ja rahu mull' saatwad.

— Tuuled, tormid wuhawad
 Koledaste kuhawad,
 Mind mul rahust ilma,
 Süda peksab süüta,
 Käsi waitfellt wärioseb.

Sissekord.

Lehet.

1.	Teretamine	3
2.	Jälle ditt'wad	4
3.	Kus jäänud?	4
4.	Weel raskem on —	6
5.	Ei hüüa enam	6
6.	Kas tahad, ehk ei	8
7.	Ei ole nii	9
8.	Su sulle, oh hing!	9
9.	Ehi!	11
10.	Witat laialt lõikab —	13
11.	Edasi!	14
12.	Kadunud!	15
13.	Laps ja tema tundmata sõber	16
14.	Miksparast?	18
15.	Enne kui ööse hõlma	19
16.	Sull' kuldseid riideid	20
17.	Häda mulle!	22
18.	Mis see nüüd oli?	23
19.	Ditfewal kewadel	23
20.	Rinna ditseendus	25
21.	Nii sagedast'	26
22.	Kul ööd kui pääwa —	27
23.	Kallis süda	28
24.	Tõuse üles!	29
25.	Kui oled leidnud	30
26.	Su hõlmas ditfew isamaa	31
27.	Miks oigad haledaste	32
28.	Eiis kannata!	33
29.	Lillekimbulese pakumisel	35

24p. 10m

24p. 10m

24p. 10m

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
- 28.
- 29.
- 30.

1. Erdbeere
 2. Johannisbeere
 3. Himbeere
 4. Preiselbeere
 5. Heidelbeere
 6. Kirsche
 7. Apfelsine
 8. Orange
 9. Zitrusfrucht
 10. Apfel
 11. Birne
 12. Pflaume
 13. Nektarine
 14. Pfirsich
 15. Kirsche
 16. Apfelsine
 17. Orange
 18. Zitrusfrucht
 19. Apfel
 20. Birne
 21. Pflaume
 22. Nektarine
 23. Pfirsich
 24. Kirsche
 25. Apfelsine
 26. Orange
 27. Zitrusfrucht
 28. Apfel
 29. Birne
 30. Pflaume

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.
 11.
 12.
 13.
 14.
 15.
 16.
 17.
 18.
 19.
 20.
 21.
 22.
 23.
 24.
 25.
 26.
 27.
 28.
 29.
 30.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.
 11.
 12.
 13.
 14.
 15.
 16.
 17.
 18.
 19.
 20.
 21.
 22.
 23.
 24.
 25.
 26.
 27.
 28.
 29.
 30.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.
 11.
 12.
 13.
 14.
 15.
 16.
 17.
 18.
 19.
 20.
 21.
 22.
 23.
 24.
 25.
 26.
 27.
 28.
 29.
 30.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.
 11.
 12.
 13.
 14.
 15.
 16.
 17.
 18.
 19.
 20.
 21.
 22.
 23.
 24.
 25.
 26.
 27.
 28.
 29.
 30.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.
 11.
 12.
 13.
 14.
 15.
 16.
 17.
 18.
 19.
 20.
 21.
 22.
 23.
 24.
 25.
 26.
 27.
 28.
 29.
 30.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 10.
 11.
 12.
 13.
 14.
 15.
 16.
 17.
 18.
 19.
 20.
 21.
 22.
 23.
 24.
 25.
 26.
 27.
 28.
 29.
 30.

